

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI YÖNETMELİĞİ
(ÖZEL HALK OTOBÜSÜ, MİNİBÜS, DOLMUŞ TAKSİ ve SERVİS ARAÇLARI)

Amaç

MADDE1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde özel ve tüzel kişilerce işletilen ve İdarece ruhsatlandırılan toplu taşıma hizmetlerinin; kamu yararı ve kamu menfaati uyarınca vatandaşların ulaşım hizmetlerinden en kaliteli şekilde faydalanmasını sağlamak, kaliteli, planlı ve ekonomik, idarenin yönetim, işletme ve denetim organizasyonu altında bütünleştirilmesi, idare ve diğer işleticiler tarafından yapılmakta olan toplu taşıma hizmetleri ile koordinasyon içinde yürütülmesi, çalışma koşullarının belirlenmesi, denetlenmesi ve yönetilmesi ile ilgili birimin yetki ve sorumluluk alanlarının belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu yönetmelik; kentin toplu taşıma hizmetlerini bir organizasyon altında bütünleştirmek temel ilkesine uygun olarak, Özel Halk Otobüsleri, Minibüsleri, Dolmuş Taksilerin ve servis araçlarının Sakarya Büyükşehir Belediyesi yönetim, yürütüm ve denetiminde Sakarya İl sınırları dâhilinde çalışma usul ve esaslarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu,5393 sayılı Belediye Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, Seyahat Kartları Yönetmeliğini, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı cezaiye Hakkında Kanunu, 6138 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu, 237 Sayılı Taşıt Kanunu, Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanunu, Okul Servis Araçları Yönetmeliği, 4857 sayılı İş Kanunu, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği (UKOME Yönetmeliği), 10553 Ticari Plakaların Verilmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslar Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı, Ticari Araçlarda Reklam Bulundurma Yönetmeliğinin ilgili hükümleri ve Araçların İmal Tadil Montaj Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Araç Takip Sistemi: Toplu taşıma araçlarının rotalarının gerçek zamanlı olarak takibini sağlayan sistemi,
- b) Araç Uygunluk Belge Komisyonu: İdare tarafından oluşturulan komisyonu,
- c) Araç Uygunluk Belgesi: İşleticilerin bu yönetmelik hükümlerine göre tespit edilen Teknik Komisyondan alacakları Toplu taşıma aracı uygunluk belgesini,
- ç) Çalışma Ruhsatı: İşleticilerin bu yönetmelik hükümlerine göre İdareden alacakları toplu taşıma aracı çalışma ruhsatını,
- d) Denetim Görevlisi: İdare tarafından görevlendirilen Toplu Taşıma Araçları Denetleme Görevlilerini,
- e) Durak: Toplu taşıma araçlarının yolcu veya hizmetlileri bindirmek, indirmek gayesi ile duraklamaları için işaretle belirlenmiş yeri,
- f) Encümen: Sakarya Büyükşehir Belediye Encümeni'ni,
- g) Esnaf Odası: Toplu taşıma araç sahibi esnafın bağlı bulunduğu odayı,
- ğ) EÜTS: Elektronik Ücret Toplama Sistemini,
- h) Güzergâh İzin Belgesi: Servis Araçlarının çalışacakları güzergâhı belirten İdarece verilen belgeyi,
- ı) Güzergâh: Toplu taşıma araçlarının kalkış noktası ile varış noktası arasında kalan, izin belgelerinde belirtilen yolları ve UKOME tarafından belirlenen taşımacılığın başladığı kalkış noktasından, bittiği varış noktasına kadar ara duraklar dâhil takip edilen yolu,
- i) Hat: UKOME tarafından belirlenen Toplu taşıma araçlarının taşımacılık yapacakları güzergâhın başlangıç ve bitiş noktalarını,
- j) İdare: Sakarya Büyükşehir Belediyesi'ni,
- k) İşletici: Toplu Taşıma hizmeti veren araçlardan sorumlu işletmecisini,
- l) Meclis: Sakarya Büyükşehir Belediye Meclisi'ni
- m) Minibüs: Yapısı itibari ile sürücüsünden başka dokuz ila on altı oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıtı,

- n) Otobüs: Yapısı itibari ile sürücüsünden başka en az on yedi oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıtı,
- o) Rehber Personel: Özel Servis araçlarında sürücü dışında yardımcı personel, yükseköğrenim ve ortaöğrenim kurumlarına öğrenci taşıyanlar hariç, okul servis araçlarında şoför dışında bulunacak görevliyi,
- ö) SATSO: Tüzel kişilerin bağlı olduğu Sakarya Ticaret ve Sanayi Odasını,
- p) SESOB: Esnaf odalarının bağlı bulunduğu üst birliği,
- r) Şoför Eğitim Sertifikası: Toplu taşıma araçlarında şoför olarak çalışabilmeleri için İdarenin organize ettiği veya uygun gördüğü kurum veya şirketlerden alınacak eğitim sonunda alacakları belgeyi,
- s) Şoför: Toplu Taşıma Araçlarını sevk ve idare eden araç sürücülerini,
- ş) Tahditli (M) Plaka: Bu yönetmelikte yer alan hatlı minibüsleri,
- t) Tahditli (S) Plaka: Bu yönetmelikte yer alan Umum servis araçlarını,
- u) Tahditli (T) Plaka: Bu yönetmelikte yer alan hatlı dolmuş taksileri,
- ü) Tahsisli (J) Plaka: Bu yönetmelikte yer alan Özel Halk Otobüsünü,
- v) Taksi Dolmuş: Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka en fazla 8 kişilik oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıtı,
- y) Taşıma Sınırı: Toplu taşıma araçlarının UKOME Kararı ile belirlenmiş taşıyabileceği kişi sayısını,
- z) Taşımayı Yaptıran: Öğrencilerin, personelin ya da müşterilerin bir ücret karşılığında ya da ücretsiz olarak taşınmasını talep eden gerçek veya tüzel kişileri,
- aa) Ticari Araç Tahsis Belgesi: (M) (T) (S) ve (J) ticari plaka satın alacak kişilerin 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen şartları taşıdığını gösteren ve Ticari araç satış işlemi için aranan belgeyi,
- bb) Toplu Taşıma Müdürlüğü: Tüm toplu taşıma araçları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere Sakarya Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Şube Müdürlüğünü,
- cc) Toplu Taşıma Seyahat Kartları: Toplu taşıma araçlarında geçerli olacak tam, indirimli ve ücretsiz kişiselleştirilmiş seyahat kartları ile manyetik kartları,
- çç) Tüzel Kişilik: Gerçek kişiler tarafından kurulan her türlü özel şirket, ortaklık taşımacı kooperatifleri,
- dd) UKOME: Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ni,
- ee) Ulaşım Dairesi Başkanlığı: Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığını,
- ff) Validatör: Araçta bulunan elektronik ve manyetik kartları okuyup yazabilen kart ve kullanım bilgilerini kaydeden ve kartlara da son bilgileri aktaran elektronik cihazı,
- gg) Yolcu: Şoför dışında Toplu taşıma araçlarının içinde bulunan ve ücreti mukabilinde taşınan kişi/kişileri,
- ğğ) Zaman Tarifesi (ZT): Araçların seferlerinde uyacakları zaman tarifelerini gösteren listeyi, ifade eder.

Bu yönetmelikte yer almayan ve açıklanmayan diğer hususlar ile ilgili kanun ve yönetmeliklerde kullanılan tanımlar geçerlidir.

Yönetim-Yürütme-Denetim

MADDE 5 – (1) Özel Halk Otobüsleri, Minibüsler, Dolmuş Taksiler ve servis işletmecileri ile sürücülerini, Büyükşehir Belediyesinin Yönetim, Yürütüm ve Denetimine bağlı olarak, bu yönetmelik esaslarına göre çalışırlar.

Sorumluluk

MADDE 6 – (1) Özel Halk Otobüsleri, Minibüs, Dolmuş Taksi ve servis araçları sahiplerinin, sürücülerinin ve personelinin, sistem içerisindeki davranışlarından ve taşımacılıktan doğan her türlü mali, hukuki ve cezai sonuçlarında, sorumluluk taşımacıya aittir.

(2) Belediye sınırları içerisinde toplu taşımacılık faaliyetinde bulunulmasından dolayı Belediye ile olan ilişkilerde muhatap, sadece çalışma ruhsatı sahibi taşımacı veya taşımacılardır. Bu nedenle Belediyeye herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

Ticari Plaka Tahsis Belgesi

MADDE 7 – (1) Taşımacıların, 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde (S), (T) ve (M) ve Tahsisli (J) plakalı seriden ticari plakanın devri esnasında Ticari Araç Tahsis Belgesi alacaklardır.

(2) Bir kişinin üzerinde bir adet ticari plaka (T veya M) olacaktır.

(3) (S) plaka almak isteyen tüzel kişiler Sakarya'daki toplam (S) plaka sayısının en fazla % 5 kadar alabilirler. Gerçek kişiler ise en fazla %2 kadar alabilirler.

(4) (J) plaka almak isteyen gerçek ve şahıs şirketleri en fazla 4 adet alabilirler. Diğer tüzel kişiliklerde bu şart aranmaz.

(5) İsteğe bağlı sigorta ve tarım Bağkur'u olanlara "(T) ve (M) için Ticari Araç Tahsis Belgesi" düzenlenebilir.

(6) Başvurular; 10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda değerlendirilerek "Ticari Araç Tahsis Belgeleri" verilir.

(7) Tüzel kişilerde Ticaret Sicil Belgesinde ve Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde "servis işletmeciliği, personel servisi, öğrenci servisi" ibarelerinden en az birinin geçmesi gerekir.

(8) Tahsis Belgesi Başvurularında İstenen Evraklar;

a) Başvuru Formu (Toplu Taşıma Şube Müdürlüğünden alınıp doldurulacak)

b) Vekil ise vekaletname (Plakalı aracı almaya ve ilgili kurumdan gerekli işlemleri yapmaya ifadesi yazılı olacak)

c) Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri),veya çalışmıyor ise çekme belgesi.

ç) (T) ve (M) için geçimini şoförlük yapmak suretiyle temin edeceğine dair tutanak imzalaması

d) Nüfus Cüzdanı fotokopisi

e) Gerçek kişilerde Sakarya ili sınırları içinde en az iki yıldır ikamet ettiğine dair detaylı ikametgah belgesi.

f) Tüzel kişilerde şirket merkezinin veya şubesinin en az 2 yıldır Sakarya İlinde faaliyet gösterdiğine dair belge.

g) Sürücü belgesi fotokopisi (aslı görülecek ve en az -B- sınıfı 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun aradığı şartlar),

ğ) Şoförlük mesleğinden başka geçim kaynağı olmadığını göstermek amacıyla Bankalardan, Vergi Dairelerinden ve SGK' dan kaydı olmadığına dair imzalanıp onaylanan Araştırma Raporu (İdareden alınıp onaylatılacak)

(9) Belirtilen evraklar tamamlandıktan sonra Büyükşehir Belediyesine müracaat edilir, Ticari Araç Tahsis Belgesi almak için öngörülen şartlara uygun olup olmadığı incelenir. 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen şartları yerine getiren kişilere tahsis belgeleri teslim edilir.

(10) Söz konusu belgelerin bir kısmının veya tamamının işlem tarihi itibarıyla kurumların belge paylaşım sistemi kanalı ile elde edilebilir hale gelmesi durumunda, bu belgeler istenmeyecektir.

(11)Tahsisli (J) plakası almak isteyenlerden (ğ) maddesi aranmaz.

Ticari Plaka Devir İşlemleri

MADDE 8 – (1)Ticari plaka devir almak isteyen kişiler öncelikle Ticari Araç Tahsis Belgesi almak için başvuruda bulunurlar.

(2) Tahsis Belgesi alacak kişilerin Yönetmeliğin 7. Maddesinde belirlenen şartlara uygun olmaları gereklidir.

(3) Uygun bulunan talepler İdare tarafından değerlendirilir. İdarece Uygun bulunmayan devir talepleri red edilir.

(4) Durumları bu yönetmelikte aranan şartlara haiz olan kişilere Ticari Araç Tahsis Belgeleri İdarece düzenlenir.

(5) Devir süreci başlamadan önce Sakarya Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından belirlenen "İmtiyaz İşlem Bedeli" devir edenden ve "Tahsis Belgesi Ücreti" devir alandan peşin olarak tahsil edilir.

(6) Devir İçin Gerekli Evraklar

a) Dilekçeler (alan ve satan),

b) İkametgah belgesi, Nüfus cüzdanı fotokopisi (aslı görülecek),

c) Sürücü Belgesi fotokopisi,

ç) Sabıka Kaydı.(Resmi Kuruma verilmek üzere)

d) Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri), çalışmıyor ise çekme belgesi.

e) Mevcut çalışma ruhsatı,

f) İmtiyaz İşlem Bedeli ve Tahsis Belgesi Ücretine ait makbuzlar.

g) 2 adet resim (6 ayı geçmemiş ön cepheden çekilmiş vesikalık fotoğraf).

(7) Bu evrakları eksisiz olarak getiren kişiye ticari araç tahsis belgesi düzenlenir.

(8) Bu belgeyle noter satışı yapılır. Eğer ticari faaliyet sürdürülmeyecekse noter satış sözleşmesi idareye beyan edilir. İdare tarafından devir alan kişiye ticari plaka tahsis belgesi düzenlenir.

(9) Ticari faaliyetini sürdürecekseniz Çalışma ruhsatı düzenlenebilmesi için noter satışı ile vergi kaydı ve oda kaydı oluşturularak idareye başvurulur. İdarece; Ticari Plaka Sahiplik Belgesi, araç tescil belgesi (veya araç satış faturası veya araç noter satış belgesi), oda kaydı ve noter satış sözleşmesine istinaden çalışma ruhsatını düzenlenir.

(10) Devir edenden Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı ile belirlen ücret tahsil edilir.

(11) Ortaklık olması halinde ortakların hepsinin bu Yönetmeliğin 7. Maddesinde belirtilen evrakları tamamlamaları gerekir. Ortaklardan biri hissesini devretmek isterse diğer ortağına veya bir başkasına devredebilecektir. Ücret hisseler oranında alınır.

(12) (J) plakanın devir işlemlerinde; hattaki araçların kooperatif veya şirketleşmek amacıyla kooperatiflere veya şirketlere yapılacak devirlerde; (S) plakanın gerçek kişi tarafından kendi adına açmış olduğu (tek ortaklı) şirkete yapılacak devirlerde; ortakları aynı olan iki şirket arasındaki devirlerde ücret alınmaz.

(13) Veraset Yolu İle Devir; Çalışma Ruhsatlı araç sahibi işletmecinin ölümü halinde, varislerine yapılacak ticari plaka devirlerinde; devir için gerekli evraklara ilave olarak veraset ilamı (varislerden birinin üzerine yapılması halinde diğer varislere ait feragatname) ile vukuatlı nüfus kayıt örneği sunulması gerekmektedir. Bu tür devirlerde sürücü belgesi şartı aranmaz. Tek geçim kaynağının şoförlük olduğunu 6 ay içinde belgeleyemeyenlere 10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği devir yapılamaz ancak başkasına devir yapma hakkı verilir.

(14) İcra Yolu İle Devir; İdareden Çalışma Ruhsatlı araçların icra marifetiyle satışı sonucunda yeni sahibinin Çalışma ruhsatı alabilmesi için yönetmelik şartlarına uygun olması ve bu Yönetmeliğin 7. Maddesinde belirtilen Ticari araç tahsis belgesi için gerekli olan evrakları tamamlamaları gerekir. Yeni işletmeciye, yönetmelik hükümlerine aykırı bir durum olmaması halinde Çalışma Ruhsatı düzenlenir.

Çalışma Ruhsatı Ve Yenilenmesi

MADDE 9 – (1) Bu yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde (J) (S) (T) ve (M) plakalı araçlara, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 7/p maddesi ile 5393 sayılı Belediyeler Kanununda tanımlandığı gibi, toplu taşıma aracı olarak çalıştırılmak üzere, İdarece Çalışma Ruhsatı verilir. Bu belgenin araç içinde bulundurulması zorunludur.

(2) Bulunduğu hatta faaliyet göstermeyen ve çalışma ruhsatı almayan işleticiler için UKOME Kararı ile süre belirlenir. Belirlenen süre içerisinde gerekli şartları sağlamayan işleticilerin hatları iptal edilir.

(3) Çalışma ruhsatının yıpratılması, zayii olması vb. herhangi bir sebeple değiştirilmesine ihtiyaç duyulduğu durumlarda ise 50 Tam Bilet ücretinin (İdarenin otobüs işletmesinde geçerli olan uzun hat tam bilet ücreti) İdarenin Gelir Veznesine ödendiğini belgeleyen makbuz karşılığında yenisi verilir.

(4) İdareden çalışma ruhsatı alan her işletmeci için bir sicil dosyası açılacaktır. Bu dosyada, araca ilişkin belgeler dışında işletmeci ve sürücüye ait belgeler de bulundurulacaktır. Ayrıca aracın muhatap olduğu cezalar siciline işlenecek ve takip edilecektir.

(5) Yıllık Çalışma Ruhsat Harcı her yıl Büyükşehir Belediye Meclisince belirlenen tarih aralıklarında ödenir. Süresinde ödenmeyen Çalışma Ruhsat harcı, geciktirilen her ay için aylık yasal faiziyle birlikte tahsil edilir. Araç model değişimlerinde bu ücret alınmaz.

(6) Bu yönetmelik kapsamına giren tüm araçlar İdareden çalışma ruhsatı almak zorundadır.

(7) Çalışma ruhsatı alacaklar 10. Maddedeki araçlarda aranan şartları sağlamak zorundadır.

(8) Araçlarda istenilen şartları yerine getirmeyenlere çalışma ruhsatı düzenlenmez.

(9) İşleticilere sözleşme süreleri boyunca beşer yıllık çalışma ruhsatı verilecek ve her yıl (1 Ocak-31 Ocak arası) çalışma ruhsatlarına idare tarafından vize yapılacaktır.

(10) İşleticiler, Yıllık Güzergah Tahsis Bedeli olarak Meclisin Gelir Tarifesinde her yıl belirleyeceği bedeli kabul eder ve tespit edilen aylarda ödemek zorundadır.

(11) Yıllık Güzergah Tahsis Bedeli'ni ödemeyen işleticilerin çalışma ruhsatına vize işlemi yapılmaz. Vizesi olmayan işleticilere bu yönetmeliğin cezalar kısmındaki yaptırımlar uygulanır.

(12) Toplu taşıma işleticileri model değişikliği yapmak istediğinde değişiklik yapılacak aracın yönetmelik hükümlerine uygun olması gerekmektedir. Araç değişikliğinde Noter satış sözleşmesi ya da fatura,

aracın teknik özelliklerini gösteren belge, trafik sigorta poliçe fotokopisi, eski çalışma ruhsatı İdareye teslim edilmek zorundadır.

- (13) Toplu Taşıma Araçlarını Çalıştırmak İçin İlk Defa Çalışma Ruhsatı Talep Eden İşletmeciler;
- Araçların Motorlu Araç Trafik Belgesi ile Motorlu Araç Tescil Belgesinin fotokopileri,
  - İkametgah Belgesi. (Sakarya il sınırları)
  - Nüfus Cüzdan fotokopisi (aslı görülecek),
  - Sabıka Kaydı.(Resmi Kuruma verilmek üzere)
  - Vergi Levhası Fotokopisi,
  - Karayolu Taşımacılığı Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçe Örneği,
  - Esnaf Odasına kayıtlı olduğuna dair belge (belgenin aslı ve üç aylık),
  - 2 Adet Vesikalık Fotoğraf (6 ayı geçmemiş ön cepheden çekilmiş),
- (14) Şoför İçin;
- Sürücü belgesi fotokopisi,
  - Ehliyet Sicil kaydı,
  - Sabıka Kaydı.(Resmi Kuruma verilmek üzere)
  - Psikoteknik Değerlendirme Raporu.
  - SRC (1 veya 2) veya geçerliliği olan Mesleki Yeterlilik belgeleri
  - Nüfus cüzdan sureti
  - İkametgah Belgesi. (Sakarya İl Sınırı)

Belgeleri ile birlikte Büyükşehir Belediyesine başvuruda bulunur. Çalışacak Şoförlerin bu Yönetmeliğin 11. Maddesinde " **Şoförlerde ve Rehber Personelde Aranacak Şartlar**" yerine getirmeleri gerekmektedir. Şartları yerine getirenler şoför olarak çalışabilirler.

(15) Toplu Taşıma araçlarının Yıllık Çalışma Ruhsatı Vize Esasları:

- Çalışma Ruhsatı
- Bağlı buldukları odadan Oda Kayıt Belgesi (son üç aylık belgenin aslı).

Araçlarda Aranacak Şartlar

MADDE 10 – (1) (J) plakalı Araçlarda aranacak şartlar;

- Araçların Model Yaşı 15 (on beş) yaşından büyük olamaz.
- Yolcu taşımacılığına katılacak araçlar, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve buna bağlı Karayolları Trafik Tüzüğü kapsamında şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan araçlar için tespit edilmiş şartlara haiz olacaktır.
- Otobüslerin rengi erguvan olup ral kodu 4008 olacaktır.
- Özel Halk Otobüsleri Dış Görünüşü (Ek-1’de) belirtildiği şekilde olacaktır.
- Otobüslerin kapılarında durak yerleri dışında içerden veya dışarıdan açılmayan ve sürücü tarafından idare edilen bir kilit düzeni bulunması zorunludur.
- Otobüs içinde en az üç noktada düğmesi bulunan sürücüyü sesle veya ışıkla uyarıcı bir "İnecek var" düzeni bulunacaktır. Ayrıca engelliler için kapı çevresinde tabandan 120 cm yüksekliğinde ikaz düğmeleri bulunacaktır.
- Araçlarda çalıştıkları hat numarası ve güzergâhını belirtmek amacıyla, üç adet, aracın ön(alın), sağ ve arka tarafına takılacak Elektronik Hat Gösterge Tabelası bulunacak ve yazılar sarı renk olacaktır. Bu Elektronik Göstergeler **Ek-1**'de araç görüntülerinde belirlenmiş yerlere standartlara uygun olacak biçimde ve işletici tarafından araca monte edilecektir.
- Model değişikliği ve devirlerde araçlarda Model Yaşının 8 (sekiz) yaşından büyük olmaması gerekmektedir.
- Veraset intikallerinde ve ortaklar arası devirlerde 8 yaş şartı aranmaz.

(2) (S) plakalı araçlarda aranacak şartlar;

- Okul Servis Araçlarında Okul Servis Aracı Yönetmeliğinde belirlenen yaş şartı uygulanır.
- Personel servis araçlarında, model yaşı 19'dan büyük olan, araçlar çalışamaz.
- Aracın yaşı fabrika imal tarihinden sonra gelen ilk takvim yılı esas alınır.
- Servis araçlarının rengi Beyaz ral kodu 9003 olacaktır.
- Okul Servis araçlarının arkasında "OKUL TAŞITI" yazısını kapsayan numunesine uygun renk, ebat ve şekilde reflektif bir kuşak bulundurulmalıdır.

e) Okul servis aracının arkasında, öğrencilerin iniş ve binişleri sırasında yakılmak üzere en az 30 cm. çapında kırmızı ışık veren bir lamba bulunmalı ve bu lambanın yakılması halinde üzerinde siyah renkte büyük harflerle “DUR” yazısı okunacak şekilde tesis edilmiş olmalı, lambanın yakılıp söndürülmesi tertibatı fren lambaları ile ayrı olmalıdır.

f) Okul Servis aracı olarak kullanılacak taşıtlarda, öğrencilerin kolayca yetiştirebileceği camlar ve pencereler sabit olmalı, iç düzenlemesinde demir aksam açıkta olmamalı, varsa yaralanmaya sebebiyet vermeyecek yumuşak bir madde ile kaplanmalıdır.

g) Okul Servis Araçların İmal, Tadil Ve Montaj Hakkında Yönetmelik ile Karayolları Trafik Yönetmeliğinde belirtilen standart, nitelik ve sayıda araç gereç ve malzemeler her an kullanılabilir durumda bulundurulmalıdır.

ğ) Servis Araçları; ‘Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmeliği’nin Ek 12 ‘Servis Araçları ile İlgili Hükümler’ de belirtilen standartlara uygun olacaktır.

h) Okul servis araçlarının kapıları şoför tarafından açılıp kapılabilecek şekilde otomatik (Havalı, hidrolikli vb.) olabileceği gibi; araç şoförleri tarafından elle kumanda edilebilecek şekilde (Mekanik) de olabilir. Otomatik olduğu takdirde, kapıların açık veya kapalı olduğu şoföre optik ve/veya akustik sinyallerle intikal edecek şekilde olmalıdır.

ı) Okul servis aracı olarak kullanılacak taşıtlar temiz, bakımlı ve güvenli durumda bulundurulmalı ve 6 ayda bir bakım ve onarımları yaptırılmakla birlikte; taşıtların cinsine göre Karayolları Trafik Yönetmeliğinin öngördüğü periyodik muayeneleri de yaptırılmış olmalıdır.

i) Taşıtlarda her öğrenci için bir emniyet kemeri bulunmalıdır.

j) Araçların ön ve arka camına hangi kurumun/ şirketin servisi olduğuna dair yazının asılması gerekir.

(3) (T ve M) plakalı araçlarda aranacak şartlar;

a) Sistemde çalışan Minibüsler 0–15 yaş aralığında, Taksi dolmuşlar 0-12 yaş aralığında olacaklardır. Sisteme yeni giren ve araçlarını yenileyenler için en fazla 5 yaş şartı aranır. Yaş sınırı, araçların fabrika imal tarihinden sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.

b) Taksi dolmuşların rengi bayrak kırmızısı olup ral 3002 kodunda olacaktır.

c) Minibüslerin renkleri mavi ral kodu 5017-beyaz ral kodu 9003 EK-2’de belirtildiği şekilde olacaktır.

ç) Taksi dolmuş/minibüs ön cam üstünde, hat numarası ve hat adının yazılı olduğu tabela bulunacaktır.

(4) Tüm toplu taşıma araçlarında;

a) Araçlar her gün yıkanır. Dış yüzeyi çamurlu ve camları aşırı kirli araçlar trafiğe çıkamaz. Araç içi her gün süpürülür ve temizlenir. Aracın içerisinde tozlu veya yağlı hiçbir bölge bırakılamaz. Araç içerisinde koku giderici kullanılmak suretiyle kötü kokular giderilir. Koku giderici araçta devamlı bulundurulur ve kontrollerde gösterilir.

b) Araç içerisindeki ışıklandırma ve araç kaloriferi çalışır durumda olacaktır. Işıklılandırılmalar gerektiğinde, araç kaloriferleri ise kış mevsimlerinde çalıştırılır. Araçta 2 adet 4 kg. tozlu yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, reflektör, yedek ampuller, çekme halatı ve kış aylarında zincir bulundurulur. Ayrıca cam kırma (imdat) çekici bulundurulur.

c) Araçlar aşırı yıpranmış veya yaralı lastiklerle trafiğe çıkamazlar. Araçların periyodik ve günlük bakımları sürekli ve eksiksiz sağlanır. Motor bakımının dışında fren, hidrolik, rot-balans, amortisör, şanzıman vb. bakımları düzenli olarak yapılır, bu bakımların hangi yetkili servis tarafından veya kim tarafından hangi tarihlerde yapıldığı bakım kartlarıyla belgelenir ve kontrollerde gösterilir.

ç) Aracın egzoz sistemi arızasız olacaktır. Çevre ve gürültü kirliliğine yol açan egzoz sistemi ile trafiğe çıkılamaz.

d) Araçların yolcuların oturmasına ve kullanmasına mahsus bölümleri sağlam durumda olacak, aşırı eskiyen döşemeler değiştirilecek, kırık veya tehlikeli biçimde çatlak camlı araçlar trafiğe çıkmayacak, aracın trafik kanununa göre çalışır durumda olması zorunlu ayna, sinyal, far vb. bölümlerinde hiçbir eksik veya arıza bulunamaz.

e) Kaza sonrası hasarlı ve boyasız araçlarla trafiğe çıkılamaz.

f) Araçlarda “ Havalı Korna” olarak tabir edilen klakson sistemi kesinlikle kullanılamaz. Gereksiz yere veya yolcu çağırma amacıyla klakson kesinlikle çalınmaz. Araçlar kapıları açık durumda trafikte seyredemez.

g) Tüm toplu taşıma araçlarının içinde araç içini gösteren 1 adet, araç şoförünü gösteren 1 adet ve aracın ön tarafını gösteren 1 adet olmak üzere en az 3 adet kamera olacaktır. Bu kameraların aldığı görüntüleri aktaracağı kayıt sistemi ve en az 30 günlük geriye dönük kayıtları tutabilecek veri depolama ünitesi bulunacaktır. Araçtaki kamera görüntülerine uzaktan erişim ve İdarenin Araç Takip Sistemine entegre edilebilir şekilde sistem altyapısına sahip özellikte olacaktır.

ğ) Tüm donanım, yazılım ve haberleşme giderleri işleticiye aittir.

h) Araçların İmal Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelikteki Özel güvenlik donanımlı Toplu Taşıma Araçları ile ilgili şartlar başlıklı **Ek 16** içerisinde yer alan kamera sistemi ile görüntü kayıt cihazları şartlarını sağlayacaktır.

ı) Toplu taşıma araçlarında Araç takip sistemi olacaktır.

i) Bu donanımlar idareden yeterlilik belgesi almış olan firmalardan temin edilecektir.

j) Toplu taşıma araçları (taksi dolmuş hariç) engellilerin kullanımına uygun olacaktır.

k) İdarece belirlenen fiyat tarifesi, şikâyet telefonları, seyahat kartları vs. gibi yazı ve levhalar, yolcuların kolayca görebileceği idarece belirlenen yere asılması zorunludur.

l) İdare onayı ile izin verilen reklam bilgileri dışında araçların içinde ve dışında başka yazı, ilan, reklam, duyuru, resim, poster, süsleme ve aksesuar bulundurulamaz. İşletici İdareden onay almak ve gerekli ilan ve reklam vergisini yatırmak koşulu ile otobüslerin bilgi ekranlarına reklam alabilir. Ancak işletici çalıştırdığı otobüslerde İdarenin halka duyurmak istediği duyuru ve ilanları ücretsiz olarak asmak zorundadır, buna hiç bir şekilde itiraz edemez.

m) Araçlarda klima ve kalorifer bulunacak ancak bu egzoz kaloriferi olmayacak ve gürültüsüz çalışacaktır.

n) Araçların İmal, Tadil ve Montaj hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre tayin edilen ve o araca ait tescil belgelerinde gösterilen oturacak yer adedi, aracın içerisine görülebilecek bir yere asılarak sabit şekilde monte edilecektir.

o) Zorunlu trafik sigortası veya fenni muayenesini zamanında yaptırmayan araçlar, fenni muayene ve sigortası yapılana kadar hattan çekilirler.

ö) Otobüslerin çekilebilmesi için gerekli düzenek bulunacaktır.

p) Araçların kapasite ve sayılarının değiştirilmesi istendiğinde İdarenin yazılı onayının alınması gerekmektedir.

r) 4207 sayılı kanun gereği Araç içerisinde Sigara İçilmez ibareli levha asılması gerekmektedir.

Şoförlerde ve Rehber Personelde Aranacak Şartlar

MADDE 11 – (1) Şoförlerde aranacak şartlar;

a) İşletici şoförleri, İdarece belirlenen tek tip kıyafeti giymek zorundadır.

b) İşletici şoförlerinin Sakarya İl sınırları içinde ikamet etmesi gerekmektedir.

c) Kış mevsiminde; Lacivert veya gri takım elbise, beyaz veya açık mavi gömlek, kravat zorunludur. Yaz Mevsiminde; Lacivert veya gri pantolon, kısa kollu beyaz veya açık mavi gömlek (gömlek yakası en fazla bir düğme açılabilir, kravat takmak isteğe bağlıdır) zorunludur.

d) Araç personelinin kılık-kıyafet uygulama tarihleri Valilik Makamının kılık-kıyafet genelgesine göre uygulanacaktır.

e) Şoför düzenli sakal dışında kirli sakal ile araç kullanamaz. Şoförlerin günlük sakal tıraşı olmaları zorunludur. Şoförlerin ayakkabılarının arkası basık olamaz, çıplak ayakla veya terlikle araç kullanamazlar. Ancak yaz aylarında sandalet kullanılabilir.

f) Şoförler araçta meşrubat dahil hiçbir yiyecek maddesi tüketemez ve sigara içemezler.

g) Bütün şoförlerin bu yönetmelikte belirtilen eğitimlerden sonra Ek-3'de belirlenmiş İdare tarafından verilen Şoför Kimlik Kartına sahip olmak zorundadır. Şoför Kimlik Kartı olmadan çalışanlarla ilgili yönetmelikte belirlenmiş cezai işlemler uygulanacaktır.

h) Şoförler D1 sınıfı Sürücü belgesi için 7 yıllık, D sınıfı Sürücü belgesi için en az 5 yıllık sürücü belgesine sahip olacaktır.

i) Sağlık Kuruluşundan Psikoteknik (kişilik, dikkat, zekâ, refleks) raporu almış olmak, rapor 45 yaşına kadar 5 yılda bir, 45 yaşından sonra 3 yılda bir yenilenecektir.

j) Şoför Kimlik Kartını almak için şoförlerin 65 yaşından büyük olmamaları,

k) Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 36. maddesindeki hükümlere haiz olmak,

l) Türk Ceza Kanunu'nun 53, 81, 102, 103, 104, 105, 109, 179/3, 188, 190, 191, 226, 227'nci maddelerinde belirtilen suçlarından ve yüz kızartıcı herhangi bir suçtan hüküm giymemiş olmak veya devam etmekte olan bir kovuşturması bulunmamak ya da uzlaşmayla neticelenmemiş olmak,

m) Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanmak, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırmak, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak.

n) Terör örgütlerine veya milli güvenlik kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği mensubiyeti, iltisakı veya irtibatı bulunmamak, şartlarına haiz olması zorunludur.

o) Alkol ve uyuşturucu madde bağımlısı olmamak.

p) Sürücü belgeleri birden fazla alınmamış olmak.

q) Şoförlerin sosyal güvenlik kuruluşuna tabi olmaları zorunludur.

r) Şoförlerin hatalarından ve neden oldukları maddi ve manevi zararlardan, zarar gören kişi ve kurumlara karşı işletmeciler de müteselsil' en sorumludur.

s) İşletici istihdam edeceği şoför personeli gerek işe alırken gerekse işine son verirken idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. İstihdam edilecek şoförün bildirim sırasında bu personelin Nüfus Cüzdan Sureti, idare tarafından verilen eğitim sonrası aldığı " Şoför eğitim belgesinin" fotokopisi ile adli sicil kaydını ekleyeceklerdir. Taşımacılar hiçbir şekilde İdareye bilgi vermeden araçlarında bildirilen dışında şoför istihdam edemezler.

t) Servis aracı kullanan şoförler; Milli Eğitim Müdürlüklerinin Okul Taşıma Faaliyetleri ile ilgili vermiş olduğu Eğitimlere katılmak ve Eğitim sonunda düzenlenen Sertifikaya sahip olmak ve her yıl Aile Hekiminden, Okul Servis Personeli olmaya uygun olduğuna dair rapor almak zorundadır.

u) Şoför Eğitim Sertifikası; T, M, J ticari plakaları kullanacak şoförlere; İdarenin organize ettiği veya uygun gördüğü kurum veya şirketlerden alınacak eğitim sonunda Şoför Eğitim Sertifikası verilir. Eğitim alanların bu eğitimi 3 yılda bir tekrarlama gerekmektedir.

v) Şoför kimlik kartı; Şoför Eğitim Sertifikası alanlara, toplu taşıma araçlarında şoför olarak çalışabilmeleri için örneği Belediyece hazırlanarak bastırılan "Şoför Kimlik Kartı" verilir.

(2) Rehber personelde aranacak şartlar;

a) Rehber personelin 22 yaşını doldurmuş ve en az lise mezunu olmak,

b) Milli Eğitim Bakanlığı ve Diğer Bakanlıklara Bağlı Okullardaki Görevlilerle Öğrencilerin Kılık Kıyafetlerine İlişkin Yönetmelikte belirlenen şekilde kılık ve kıyafete sahip olmak,

c) Türk Ceza Kanunu'nun 53, 81, 102, 103, 104, 105, 109, 179/3, 188, 190, 191, 226, 227' nci maddelerinde belirtilen suçlarından ve yüz kızartıcı herhangi bir suçtan hüküm giymemiş olmak veya devam etmekte olan bir kovuşturması bulunmamak ya da uzlaşmayla neticelenmemiş olmak,

ç) Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanmak, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırmak, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamak,

d) Terör örgütlerine veya milli güvenlik kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği mensubiyeti, iltisakı veya irtibatı bulunmamak, şartlarına haiz olması zorunludur.

e) Milli Eğitim Müdürlüklerinin Okul Taşıma Faaliyetleri ile ilgili vermiş olduğu Eğitimlere katılmak ve Eğitim sonunda düzenlenen Sertifikaya sahip olmak.

f) Alkol ve uyuşturucu madde bağımlısı olmamak,

g) Her yıl Okul Servis Personeli olmaya uygun olduğuna dair Aile Hekiminden Rapor almış olmak.

ğ) TS EN ISO 20471 standardına uygun sarı renkte ve üzerinde reflektif şeritler yer alan ve ön ve arka kısmında REHBER yazılı ikaz yeleği giymek.

Şoförlerin Yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Şoförler sefer esnasında her ne koşulda olursa olsun yolculara ve 3. kişilere karşı daima nazik davranacaklardır. Nezaket kuralları dışına çıkacak sözlerle veya el- kol hareketleriyle onları rahatsız etmek ve kötü muamelede bulunmak kesinlikle yasaktır. Eleştirilere karşılık verilmeyecektir.

(2) Şoförlerin Yolcularla, Denetim Görevlileriyle, diğer toplu taşıma şoförleri, yaya veya özel aracı ile seyreden kişilerle münakaşa etmesi fiziki teması, kavga etmesi ve bedensel müdahalesi kesinlikle yasaktır. Yukarıda belirtilen şahıslarla her ne sebeple olursa olsun hakaret ve kavga ettiği belirlenen şoför, ilk seferinde 30 gün, ikinci seferinde 60 gün çalışmaktan men edilir. İkinci seferden sonra Şoför kimlik kartı iptal edilir.

(3) Ancak 1 defaya mahsus olmak üzere, ceza tarihinden sonraki 6 ay bitiminde tekrar eğitimden geçmek ve belge almak koşuluyla göreve iade edilir. Meydana gelen olaylarla ilgili ihtilaflarda, şoförlerin

yolcuya ve diğer şahıslara karşı (Türk Ceza Kanununun amir hükümlerine göre) suç işlediği mahkeme kararı ile hükme bağlandığı takdirde, bir daha toplu taşıma araçlarında görev verilmeme cezası uygulanır.

(4) Genel Trafik Kurallarına ve UKOME Kararlarına uymak.

Elektronik Ücret Toplama Sistemi

MADDE 13 – (1) Tüm Özel Halk Otobüsleri EÜTS kapsamında ücret toplarlar.

(2) UKOME kararları doğrultusunda belirlenen ücret tarifesine göre toplu taşıma araçlarının taşıdıkları aktarmalı veya aktarmasız yolculuklardan elde edilen gelirlerden, sistem işletim bedeli kesildikten sonra, kalan tutar işleticilere ödenir.

(3) Sistem İşletim Bedeli Büyükşehir Belediye Meclisi Kararı ile belirlenir.

(4) İşletici, Banka ile bir sözleşme imzalamak ve kendine ait bir hesap açtırmak ve açtığı bu hesabı idareye bildirmek zorundadır. İşleticiye yapılacak ödemeler bu Banka hesabına yapılacaktır.

(5) Havuzda toplanan paradan İşleticiye ödenecek kısım işleticinin bankadaki hesabına aktarılacaktır.

(6) Kart-54 ve Manyetik Bilet kullanımlarında, yolcu taşıma ücretlerinde farklılıklar bulunmakla beraber, işleticiye idare tarafından yapılacak ödemelerde Kart-54'ün biniş tarife fiyatları esas alınır.

(7) Taşınan yolcu karşılığı işleticiye ödenecek bedel günlük veya en fazla bir haftalık periyotlarla işleticinin hesabına yatırılır.

(8) EÜTS'de kullanılacak elektronik Kart-54 ve Manyetik Biletlerin tedarik, basım ve satış işlemi İdare tarafından yapılacak veya yaptırılacaktır.

(9) Validatörün temini, kuruluşu, çalışması, bakımı, onarımı sistem işletim bedeli içinde olup işleticiden bu gibi hizmetler için herhangi bir bedel talep edilmeyecektir.

(10) EÜTS'de işleticilerle ilgili toplanan bilgilerle performans ölçüleri ve göstergelerinden oluşan bir veri tabanı düzenlenerek verilerin incelenmesi ve analizi ile sistemin verimliliğini arttırıcı öneriler geliştirilecektir. Sistemin optimizasyonuna yönelik öneriler ve istatistikî bilgiler hiçbir ücret talep edilmeden işleticilerle paylaşılır.

Toplu Taşıma Araçlarının Çalışma Şekilleri

MADDE 14 – (1) İdarenin Yetki ve Sorumlulukları;

a) Toplu taşıma araçlarının çalışacakları hatlar, izleyecekleri güzergâhlar ve hat güzergâhındaki durak yeri düzenlemeleri ile bu hatlarda çalışacak araç sayısı ve kapasitesi UKOME Kararı ile belirlenir.

b) İşleticinin talebi ve İdarenin onayı veya İdarenin ihtiyaç duyması halinde hatlardaki araç sayıları eksiltilebilir, artırılabilir.

c) Toplu taşıma araçlarının çalışacakları Zaman Tarifesi(ZT) İdare tarafından hazırlanır. Bu saatler, ihtiyaca göre İdarece değerlendirilip yeniden düzenlenebilir.

ç) EÜTS sistemine dâhil olan Toplu Taşıma Araçlarında Sakarya Büyükşehir Belediyesi Seyahat Kartları Yönetmeliği'ne göre verilen seyahat kartları geçerlidir.

d) Özel Halk Otobüsü, minibüs ve taksi dolmuş işleticileri ücret tarifelerindeki değişiklik taleplerini bağlı buldukları meslek odalarına iletirler. Meslek odaları işleticilerden aldıkları talepleri Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine (SESOB) iletirler. Değişiklik talepleri üzerinde detaylı çalışma yapıldıktan sonra SESOB tarafından UKOME Genel Kuruluna havale edilir. Toplu taşıma tarifeleri UKOME tarafından belirlenir. Tüm işleticiler, UKOME tarafından alınan karara uymak zorundadır. Bu tarifenin dışında (tarife üzerinde veya altında) ferdi veya toplu olarak değişik ücretle veya elektronik ücret toplama sistemine dâhil olan toplu taşıma hatlarında toplu taşıma seyahat kartsız taşımacılık yapılamaz.

e) İşleticiler; ilgili Yönetmelik, Sözleşme, UKOME kararları ve İdarenin yazılı talimatlarına uygun olarak çalışmak zorundadır. Bu konuda İdare, Emniyet ve Jandarma tarafından denetlemeler yapılacaktır.

f) Çalışma izni verilen işletici, toplu taşıma hizmetini yapmak için İdare tarafından verilen yetki dâhilinde kendisine tahsis edilen hatta veya bölgede belirlenen adette araç ile çalışma programına ve zaman tarifesine bağlı olarak çalışacaktır.

g) İdare, kendi kontrol elemanları ile EÜTS'yi sürekli kontrol altında tutacaktır. Araçlarda bilet ve kart kontrolü yapmakta tam yetkilidir.

ğ) Validatör arızası işletici tarafından idareye anında bildirilecektir. Arıza, idare veya yüklenici firma tarafından en kısa sürede giderilecektir.

h) İşleticinin mazereti, kaza, arıza veya o hatta İdarece yolcu yoğunluğu ve anlık kapasite yetersizliği tespiti durumunda, 5393 ve 5216 sayılı yasalardaki imtiyaz hakkına binaen, sefer sıklığı artışı yaparak, İdareye veya başka bir işleticiye ait araçlar bu hatlarda çalıştırılarak çözüm sağlanabilir.

(2) İşleticinin Sorumlulukları;

- a) Özel Halk Otobüsü İşleticisi EÜTS içinde yer alma ve aracına validatör takma mecburiyetindedir.
- b) Araçlarda kesinlikle biletçi ve muavin bulundurulmayacaktır.
- c) Validatör veya bağlı cihaz ve ekipmanları hasar görmüş, arızalanmış veya çalışmaz duruma gelmiş ise sürücü aracı derhal seferden çekmek zorundadır. Bu durum tarifeli sefer sırasında meydana gelmiş ise yolcuların mağdur olmaması için ücret almadan son durağına kadar seferini tamamlar.
- ç) EÜTS sistemine dahil olan toplu taşıma araçları Validatör arızası ortadan kaldırılıncaya kadar sisteme dahil edilmez.
- d) Herhangi bir arıza durumunda, her ne surette olursa olsun Validatör ve bağlı cihazları yetkili servisi dışında herhangi bir yere götürülmeyecektir. Yetkili servis tarafından gerçekleştirilen, validatör arızası giderilişlerinde herhangi bir ücret talep edilmez.
- e) Validatörde Arıza olması durumunda, sürücü, aracını derhal yedeğe çekerek, arıza giderilinceye kadar yedekte beklemekle yükümlüdür. Bununla birlikte, İdare derhal haberdar edilecek, ihtiyaç halinde yedek bir aracın arıza süresince servise girmesi sağlanacaktır.
- f) Validatör cihazının çalınması veya kaybolmasından İşletici sorumludur. Bu durumda İşletici, aracını derhal yedeğe çekerek İdareyi haberdar edecek ve yeni bir validatör temin edecektir.
- g) Kaybolan veya çalınan validatör bulunursa İdare izin vermedikçe kullanıma dahil edilmeyecektir. Cihazın kullanıma alınabilmesi için tedarikçi firmanın uygunluk belgesi aranacaktır. Böyle bir durumda sisteme gelebilecek her türlü zarar ve ziyanın tazmini işleticiye aittir.
- ğ) EÜTS teknik elemanlarının dışında kimse validatörlere, validatörlere bağlı cihazlara ve ekipmanlara herhangi bir müdahale yapamaz. Yapılması durumunda ortaya çıkabilecek her türlü sorumluluk işleticiye aittir.
- h) Validatör cihazı tam, ücretsiz, indirimli ve abonman kart basımları için farklı ses tonlarında ikaz vermektedir. Şoför, bu sesleri takip ederek, ücretsiz yolculuk ve indirim hakkı sahibi olmayanların indirimli ve ücretsiz kartları kullanmalarına engel olacaktır. Bu tip usulsüz kullanımlarda kartlara el konularak idareye ivedilikle teslim edilecek ve kara listeye alınmasını sağlayacaktır. Bu tip yolcuların kartları kara listeye alınarak, bir daha indirim veya ücretsiz kart hakkı sahibi olmaları engellenecektir.
- ı) İşletici EÜTS'den doğacak alacaklarının Banka'da bulunan kendi kullanım hesabına geçmeden başkalarına devir, temlik, ciro edemez, ipotek ve teminat olarak gösteremez. Validatörü kendi toplu taşıma aracının dışında herhangi bir araca takamaz, başka araçlarda kullanılmasına izin veremez.
- i) İdarenin belirleyeceği EÜTS, Araç Takip Sistemi vb. uygulamalarda alacağı kararlar, işletici tarafından yerine getirilir.
- j) İşletici ve Toplu taşıma araçlarının şoförleri EÜTS'de görevli kontrol memurlarına gerekli her türlü kolaylığı gösterecek ve gerektiğinde yardımcı olacaktır.
- k) İşletici UKOME Kararı ile belirlenen ve idare tarafından bastırılan Fiyat tarifesini Denetim görevlileri ve yolcuların görebileceği yere asacaklardır.
- l) Trafikte oluşacak zorunluluklar ve İdarenin yazılı talimatı dışında güzergâh dışına çıkamazlar ve duraklarda yolcu indirme ve bindirme süreleri dışında bekleme yapamazlar.
- m) İşleticiler kaza, arıza vs. zorunlu haller haricinde yolcuları aktarma yapamazlar ve son duraklarına kadar götürmek zorundadırlar.
- n) Sefer sırasında zorunlu hallerden dolayı taşımayı tamamlayamaması durumunda yedek araçla bu seferi tamamlamak zorundadır. Bu durumda yolculardan ek ücret alınmayacaktır.
- o) İşletici, İdareyi bilgilendirmeden aracını hattan çekemez.
- ö) Savaş durumu, seferberlik hali, olağanüstü hal uygulaması, sel baskınları, doğal afetler İdarenin lehine mücbir sebep kabul edilir. Bu gibi durumlarda İdarenin yazılı talimatı ile işletici aracını İdarenin emrine tahsis eder.
- p) Özel toplu taşıma araçlarıyla ilgili grev, boykot vb. nedenlerle toplu taşıma hizmeti verememesi durumunda İdare, hizmeti sürdürebilmek için her türlü önlemi almakta serbesttir.
- r) Çalıştıkları süreler içerisinde araçların iç ve dış temizliklerinin yapılmış olması, döşemelerinin yırtık ve kirli olmaması gerekmektedir.
- s) İdarenin kararı olmadan yapılacak araç devirlerinde çalışma ruhsatı verilmez.
- ş) İşletici iş barışının bozulması yönündeki eylem ve taleplerde, toplu taşıma hizmetini aksatacak eylemlerde, farklı esnaf grupları arasında anlaşmazlık çıkarılmasına yönelik faaliyetlerde, toplu taşıma işleyiş tarzına ilişkin olumsuz müdahalelerde, esnafın kendi meslek grubu dışındaki toplu taşıma aktörlerinin verdiği hizmeti aksatmaya yönelik müdahalelerde bulunamaz. Bu tür eylemlerde bulunanlar tespit edildiğinde, çalışma ruhsatları iptal edilir ve İşleticilikten çıkarılırlar. Ruhsatı bu şekilde iptal edilen işleticiler yeni bir ihaleye katılamazlar.

Araç Uygunluk Belgesi

MADDE 15 – (1) Herhangi bir nedenle toplu taşıma aracını değiştiren veya devir alan işleticilerin araçları idare tarafından kontrol edilir.

(2) Araçları; Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olan işleticilere İdare tarafından Araç Uygunluk Belgesi düzenlenir.

(3) Araç uygunluk belgesi verilen işleticilerin istenilen diğer evrakları tam ve eksiksizle işlemlerine devam edilerek çalışma ruhsatı düzenlenir.

(4) Aracı şartlara uymayanlara eksikliklerini tamamlaması için yedi iş günü süre verilir.

(5) İşleticilerin Araç Uygunluk Belgesi alabilmesi için, araçların son Trafik Muayene Raporunu ve Trafik Sigortasını yaptırmış olması ve belgelerin ibraz edilmesi şarttır.

Hat İşlemleri

MADDE 16 – (1) Hat açılması ve durak yeri tespiti, Hat Uzatma, Hat Kısaltma ve İptal Etme, Hat Eksiltme ve Hatlar Arasında Araç Aktarılması gibi hat işlemleri;

a) Kentin gelişmesi ve genişlemesine bağlı olarak oluşan toplu taşıma ihtiyacı, vatandaş talepleri ve Esnaf Odalarının talepleri,

b) Alternatif toplu ulaşım aracının olmaması veya mevcutların ihtiyacı karşılayamaması, yol ağının ve trafik sirkülasyonunun değişmesi,

c) Sakarya Ulaşım Master Planının uygulaması neticesinde ortaya çıkan fiili durum, Toplu Ulaşım Sistemlerinin entegrasyonu çalışmaları çerçevesinde değerlendirilir. Konuyla alakalı olarak yapılacak incelemeler sonucunda hazırlayacak Fizibilite Raporu,

ç) Talep yetersizliği veya Ulaşım Master Planı çerçevesinde yapılacak uygulamalar ile Toplu Taşıma Sistemlerinin Entegrasyonu çalışmaları neticesinde verimsiz hale gelen toplu taşıma hattındaki araçların ihtiyaç olan başka hatlara aktarımı, yeni hat kurulumu işlemleri UKOME Kararı ile yapılır.

d) UKOME Kararı ile ortaya çıkan imtiyaz hakkı bedeli ihale veya Büyükşehir Belediyesi Meclis Kararı ile belirlenir.

e) UKOME Kararı ile uzatılan hattın toplu taşıma işletmeciliği açısından ekonomik olması durumunda; Büyükşehir Gelir tarifesinde belirlenen (kilometre bazındaki) ücret, uzatım mesafesi ve uzatılan güzergâhta çalışacak araç sayısı ile çarpılıp, hatta çalışan toplam işletici sayısına bölünmek suretiyle kişi başı tahsil edilir. [(Kilometre Uzatım Ücreti x Uzatılan Mesafe x Uzatılan Güzergâhta Çalışacak Araç Sayısı)/ İlgili Hattaki Toplam İşletici Sayısı].

f) Uzatılan hattın toplu taşıma işletmeciliği açısından ekonomik olmaması durumunda ise bu bedel işleticiden alınmaz. Uzatılan hattın ekonomik olup olmadığı UKOME Komisyonunca tespit edilerek kararda belirtilir.

Denetim

MADDE 17 – (1) Bu yönetmelikte belirlenen hususlarla ilgili denetimler İdarece belirlenen ve Encümence onaylanan Toplu Taşıma Denetim görevlileri tarafından yapılacaktır. Bu yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletici ve sürücüler hakkında, Toplu taşıma araçları Yönetmeliği kurallarına uymadıkları gerekçesiyle Toplu Taşıma Araçları Denetim Görevlileri tarafından Ek-4 de belirtilen Denetim Tutanakları Encümende değerlendirilerek, bu yönetmeliğin 18.Maddesinde tanımlanmış ve Ek-5’ de belirtilen İdari Yaptırım Cezaları uygulanır.

(2) Ruhsat alan her işletici için İdarede bir sicil dosyası açılacaktır. Bu dosyada, araca ilişkin belgeler dışında işletici ve şoförlerine ait belgeler de bulundurulacaktır. Ayrıca aracın ve şoförün muhatap olduğu cezalar siciline işlenecek ve takip edilecektir.

(3) Vatandaş Denetimi; Vatandaşların sistemle ilgili olan ve bu yönetmelik konusunun hizmetlerle ilgili şikâyetleri, İdareye yazılı olarak yapılacak ve şikâyet dilekçesinde, şikâyetin konusu, yeri, tarihi, zamanı (saati) ile şikâyetçinin TC kimlik numarası, adı soyadı ve açık adresi bulunacak. Ayrıca şikâyete konu olan olaya ilişkin varsa görsel kanıt veya şahitlerin adı soyadı, aracın çalıştığı Hat bilgisi ve plakası bildirilecektir. Denetim görevlileri tarafından şikâyet konusuyla ilgili gerekli incelemeler yapıldıktan sonra cezai işlem gerek olduğu tespit edildiği takdirde ilgili cezai işlem uygulanacaktır.

(4) Savunma; vatandaş veya diğer kamu kurum ve kuruluşlardan gelen şikâyetler neticesinde işletici veya şoförün savunmaları alınır. Alınan savunmaların değerlendirilmesi neticesinde, kusurlu olduğu anlaşılan İşleticiler ve şoförler hakkında, Ek-5’de belirtilen yaptırımlar uygulanır. İşleticiler kendilerine isnat edilen kusurla alakalı olarak, savunma vermesi ile ilgili yazının kendisine tebliğinden itibaren 7 gün içinde, İdareye müracaat ederek yazılı savunmasını yapması gerekir. Buna uyulmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçmiş sayılarak, İşletici hakkında yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır. Denetim görevlilerinin tutmuş

olduğu tutanaklar ve kamera görüntülerinden yapılan kesin tespitlerde ilgili işleticiden savunma alınma zorunluluğu yoktur.

(5) Araç şoförlerinin, Denetim Görevlilerine, yapılacak kontrollerde istenilen belgeleri ve evrakları göstermeleri zorunludur.

(6) Aracın hattan çekilmesi; Yönetmeliğin Cezalar bölümüne ilişkin **Ek-5**'deki İdari Yaptırım Ceza Tablosunda belirtilen Riayetsizliklerden birinden ceza aldığı takdirde ilgili araç İdarenin Garajına çekilir.

(7) Ceza tablosunda (EK 5) belirtilen kusurlardan herhangi birine uymayan veya bir kusur nedeniyle veya gerek görüldüğü takdirde; Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı Toplu Taşıma Şube Müdürü tarafından taşımacıya 3 güne kadar araç bağlama cezası uygulanabilir.

Cezalar

MADDE 18 – (1) Bu yönetmelik hükümlerine uymadıkları şikâyet, ihbar ya da görevlilerce yerinde tespit edilen işletici ve sürücülere; idari yaptırım cezaları uygulanır.

(2) Toplu Taşıma aracı işleticilerine, kurallara uymamaları ve hatalı davranışları sonucu uygulanacak olan idari yaptırım cezalarını gösteren tablo Ek-5'de dir.

(3) Suçun tekrarı bir takvim yılı içerisinde değerlendirilecektir.

(4) 1. Tip ceza, Yapılan denetimlerde hata ve kusuru görülen işleticiye yazılı ihtar uygulanır.

(5) 2. Tip ceza, İşletici Para Cezası, takvim yılı içinde geçerli olan 5326 Sayılı Kabahatler Kanununun ilgili maddelerine istinaden uygulanır. Para cezaları İdarenin ilgili gelir hesabına ödenir.

(6) 3. Tip ceza, 1608 sayılı Kanunun 1. Ve 2. Maddesine göre idare tedbir uygulanır.

a) Aracın Belediye Meclisinin aldığı prensip kararına göre 10 gün süreyle hizmetten men edilmesi,

b) Aracın Belediye Meclisinin aldığı prensip kararına göre 20 gün süreyle hizmetten men edilmesi,

c) Aracın Belediye Meclisinin aldığı prensip kararına göre 30 gün süreyle hizmetten men edilmesi,

(7) 4. Tip ceza 1608 sayılı Kanunun 1. Ve 2. Maddesine göre idari tedbir uygulanır,

a) Sürücü, Toplu Taşıma aracında 10 gün süre ile çalışamaz,

b) Sürücü, Toplu Taşıma aracında 30 gün süre ile çalışamaz,

c) Sürücü, Toplu Taşıma aracında 90 gün süre ile çalışamaz,

ç) Sürücü, Toplu Taşıma aracında 180 gün süre ile çalışamaz,

d) Sürücünün Şoför Kimlik Kartı iptal edilir.

(8) 5. Tip ceza, Geçici Ruhsat İptali 90 gün süre ile uygulanır.

(9) 6. Tip ceza, Ruhsat iptali uygulanır.

(10) İptal edilen Şoför Kimlik Kartı sahibi kartını İdareye teslim etmesi zorunludur. Bir sonraki takvim yılı başına kadar toplu taşıma araçlarında şoförlük yapamaz. Teslim etmeyip iptal edilmiş Şoför Kimlik Kartı ile taşımacılığa devam ettiği tespit edilmesi halinde görevliler tarafından kartına el konur ve bir daha toplu taşıma araçlarında çalışamaz.

(11) İdarenin işleticiye yapacağı her türlü bildirim 7201 sayılı Tebligat Kanununa istinaden veya imza karşılığı elden veya idareye beyan edilen telefon numarasına mesaj yoluyla yapılır.

(12) İdari Para Cezası tebliğ tarihinden itibaren 3 gün içinde Encümene itiraz edebilir.

(13) 3 gün üzeri aracın hattan çekilme işlemleri Encümen kararı alınmak suretiyle yapılır.

(14) Araç çekme işlemi işleticiye tebliğ edildikten sonra araç tutanak ile idarenin garajına teslim edilir. Ceza tablosunda belirtilen gün kadar araç garajda bekletilir. Aracın garajda kaldığı süre için ücret alınmaz.

(15) Aracın bağlı olduğu süre içinde işletici başka araç ile hatta çalışamaz.

(16) İdare hatta ulaşım sorununun olmaması için başka hatlardan araç kaydırabilir veya belediye otobüsü çalıştırabilir.

Genel Hususlar

MADDE 19 – (1) Özel halk otobüsleri işletmecilikten ayrıldığında (J) plaka idareye iade edilerek iptal olacaktır.

(2) Araç sayısı fazlalığı olan hatlarda sayı azaltılmasına gidildiğinde artan plakalar iptal olacaktır. Hatta çalışacak araç kadar (J) plakası olacaktır. Plakaların iadesinde kişilerin hat hakları kaybolmaz yalnızca plakalar geri iade edilir.

(3) (J) plakaları geçici olarak tahsis edildiğinden işleticiye müktesep hak iddiasında bulunma hakkını vermez.

(4) İşleticilerin araçlarının arızalanması nedeniyle hatlarda ulaşım sorununun yaşanmaması vatandaşın mağdur olmaması için diğer hatlardan araç geçici olarak kaydırılır çalışacak araç yönetmelikte belirtilen araçlarda aranacak şartlardaki maddeleri sağlayacaktır.

(5) İdare arızalı aracın yerine Belediye otobüsü çalıştırabilir.

(6) Arızalı aracın yerine şartlara uymayan validatörü olmayan araç çalıştırılmaz.

(7) İşletici aracın arızası ile ilgili ve kaç gün içinde arızanın giderileceği ile ilgili raporu idareye sunacaktır.

(8) İdare tarafından arızalı araçlara arıza belgesi veya başka araçla çalışması için izin verilemez.

(9) (S) plakalı işleticilerin araçlarının arızalanması halinde (S) plakasız bir araç ile servis yapamaz, arızalı aracın yerine çalışacak (S) plakalı aracın yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olması gerekmektedir.

(10) Vatandaşlar toplu taşıma araçlarına bebek arabaları açık vaziyette binebilir. Engelli için ayrılan alanın boş olması durumunda bu alanda bebek arabası açık vaziyette seyahat edebilir. Ancak bu durumda meydana gelebilecek her türlü olumsuzluklardan ilgili vatandaş sorumludur. Seyahat esnasında engelli yolcu binmesi halinde alanın engelli vatandaş için boşaltılması şarttır. Bunun dışındaki hallerde seyahat esnasında bebek arabalarının kapatılması zorunludur.

(11) Toplu taşıma araçlarının camlarında Fabrika çıkış haricinde cam filmleri olmayacaktır. Başka bir mevzuatla çelişmemek şartıyla, Özel Halk Otobüslerinde, merkez ilçelerin dışındaki araçlarda, idarenin uygun gördüğü, yolcu görülebilecek nitelikteki cam filmi takılmasında sakınca yoktur.

(12) Toplu Taşıma araçlarında Araçların imal tadil yönetmeliğinde belirtildiği şekilde yangın algılama sistemi olacaktır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 7, 9 ve 12. maddeleri ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18/m maddesi uyarınca iş bu Yönetmelik Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilip, İdarenin resmi internet sitesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu yönetmelik hükümlerini Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.

GEÇİCİ MADDELER

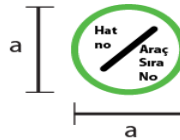
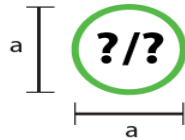
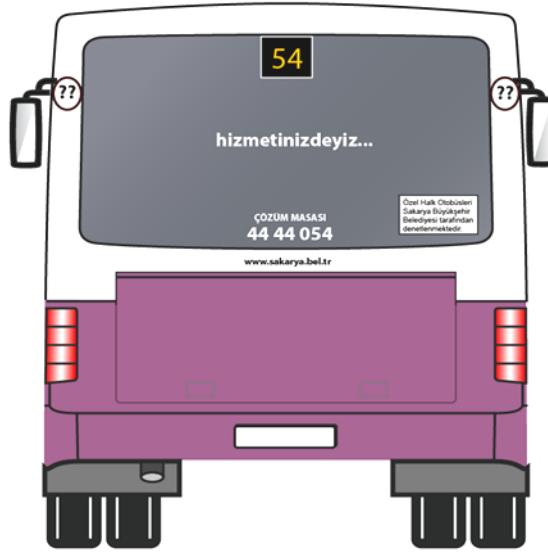
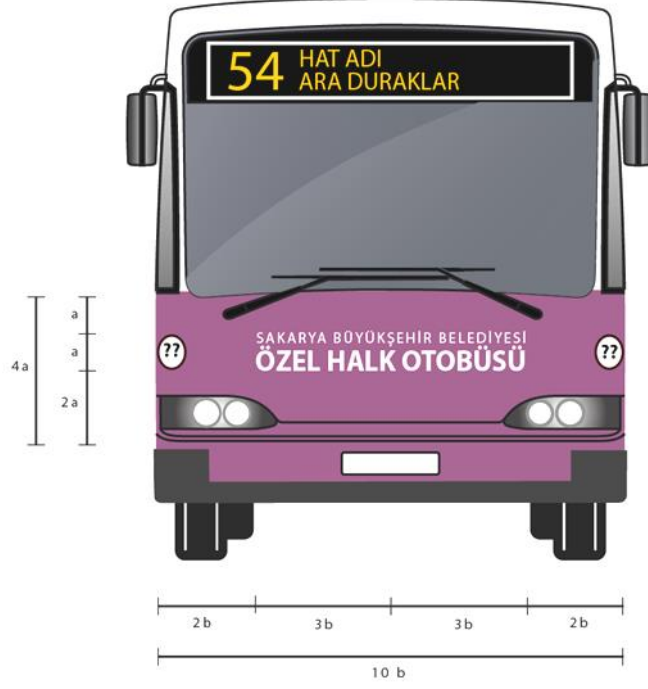
GEÇİCİ MADDE 1– (1) **Madde 11**'de belirtilen Şoför Kimlik Kartlarına bu yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten itibaren İdarenin organize ettiği veya uygun gördüğü kurum veya şirketlerce verilen eğitim sonunda en geç 6 ay içinde sahip olunması zorunludur.

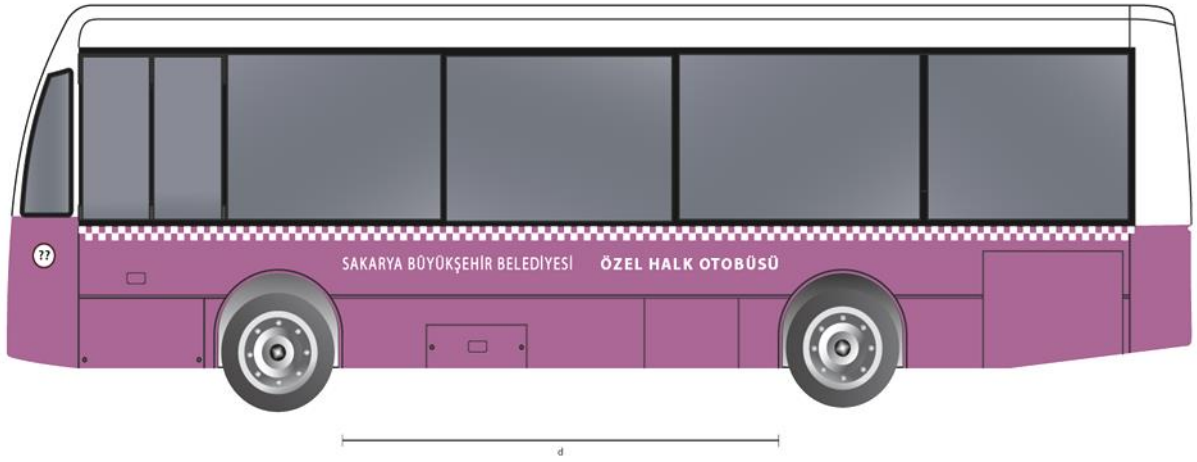
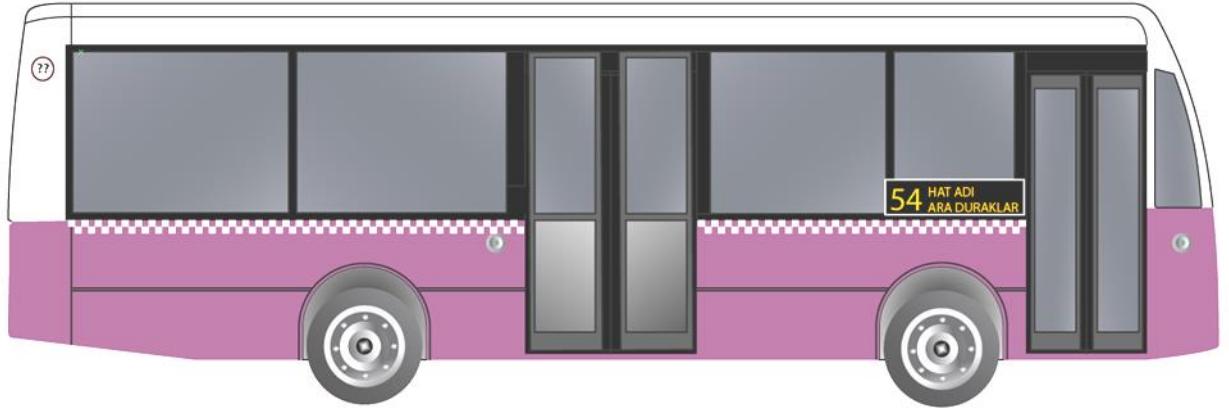
(2) 5378 sayılı Engelliler Kanunu hükmü uygulamaya başlanacağı tarihten itibaren tüm araçlar engelli vatandaşların kullanımına uygun olacaktır.

(3) **Madde 10.3'de** belirtilen araç renkleri ve aracın üzerindeki dama rengi; bu yönetmelik yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 1 yıl içinde olmak zorundadır.

(4) **Madde 19.12** belirtilen şartlar 01.06.2019 yürürlüğe girer.

EK-1 ÖZEL HALK OTOBÜSLERİ DIŞ GÖRÜNÜŞ ŞARTLARI
Ön ve Arka Görünüşü

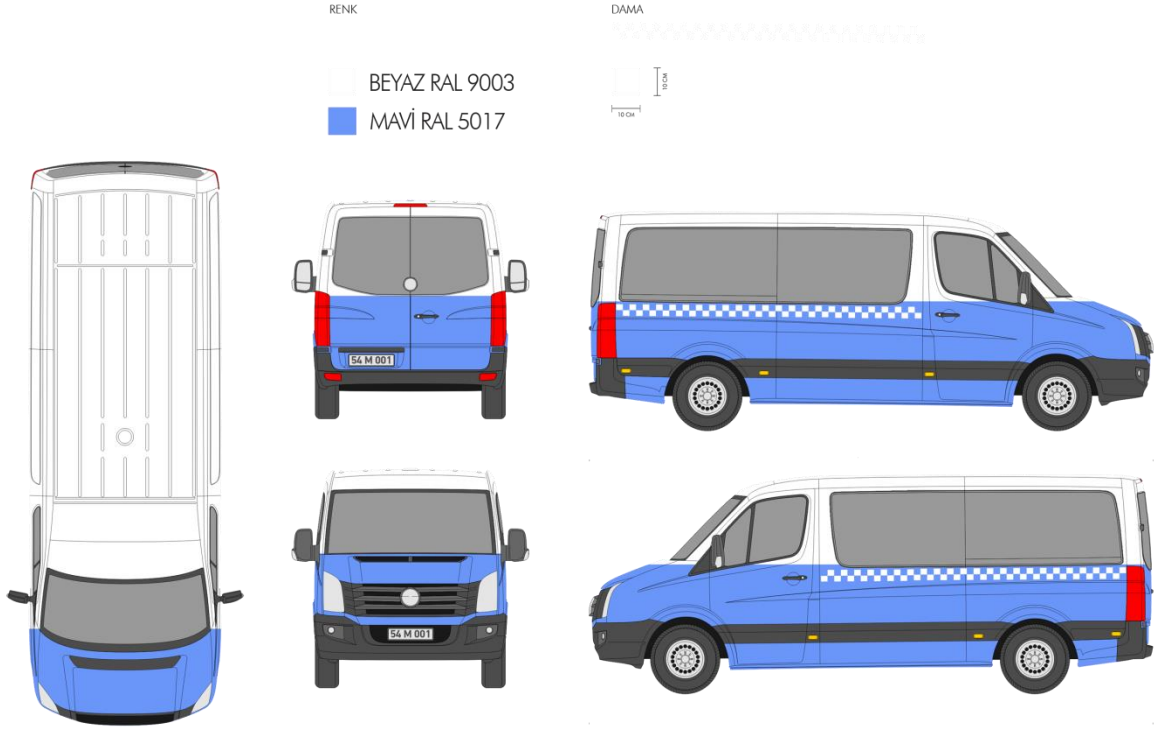

10 cm I SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ **ÖZEL HALK OTOBÜSÜ**
d

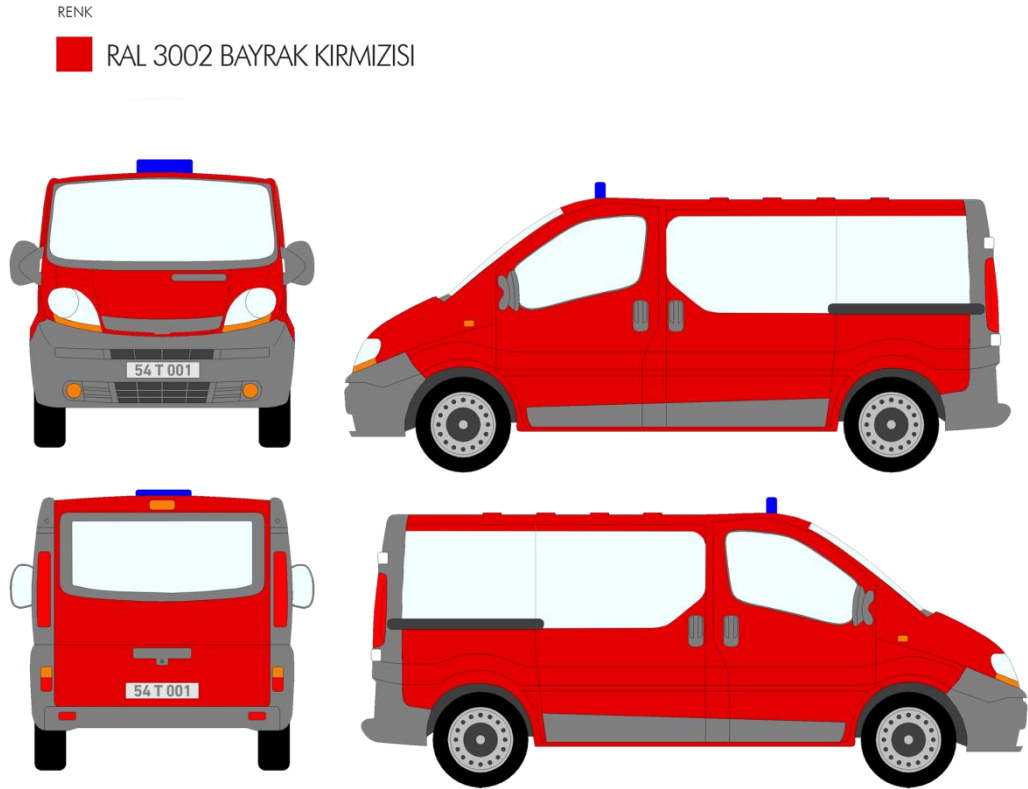
*ÖZEL HALK OTOBÜSLERİ ARAÇLARININ ALT GÖVDESİNİN RENK KODU “RAL4008” OLACAKTIR. DİĞER KISIMLAR DAMA, YAZI VE ÜST GÖVDESİ ŞEKİLDE GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ BEYAZ OLACAKTIR.

*YAZILAR YUKARIDAKİ RESİMLERDE BELİRTİLDİĞİ GİBİ KOYULUCAK YÜZEY ORTALANACAK ŞEKİLDE VE 10 CM GENİŞLİKTE, MYRIAD PRO YAZI TİPİ KULLANILACAKTIR.

EK-2.1 MİNİBÜSLERDE DİŐ GÖRÜNÜŞ ŞARTLARI

EK-2.2 TAKSİ DOLMUŐLARDA DİŐ GÖRÜNÜŞ ŞARTLARI

EK-3 SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ŞOFÖR KİMLİK KARTI

SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ		SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	
ŞOFÖR KİMLİK KARTI		ŞOFÖRÜN UYMAKLA YÜKÜMLÜ GÖREVLERİ	
FOTO 3x2.5	AD :	1- BU KART SADECE SAHİBİ TARAFINDAN KULLANILIR, BAŞKASI TARAFINDAN KULLANILMASI YASAKTIR.	
	SOYAD :	2- KART SAHİBİ SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TOPLU TAŞIMACILIK YÖNETMELİĞİNE UYMAKLA YÜKÜMLÜDÜR.	
	TC NO :	3- BU KART SAHİBİ TARAFINDAN KAYBEDİLDİĞİNDE, BULANLARIN SBB TOPLU TAŞIMA ŞB. MÜDÜRLÜĞÜ NE TESLİM ETMELİDİR.	
	BİRİMİ :	KART SIRA NO: S - 0001	
	EHLİYET SINIFI:		
KAN GRUBU:			

EK-5 İDARİ YAPTIRIM CEZA TABLOSU

Sıra No	RİAYETSİZLİK	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Kılık-kıyafete uymamak	1.TİP	2.TİP ve 4 (a)								
2	Duraklarda gereksiz beklemek	1.TİP	2.TİP ve 4 (a)								
3	Hareket saatlerine bir servis için uymamak	1.TİP	2.TİP ve 4 (a)								
4	Hareket saatlerine tam gün uymamak	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)							3 (a)	3(b)
5	Ücretsiz veya belirlenen ücretin dışında yolcu taşımak	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)							3 (a)	3 (b)
6	Fiyat Tarifesi ve İdarenin asılmasını istediği ilanın görünür şekilde asılmaması	1.TİP	2.TİP							3 (a)	3 (b)
7	İndirimli ve Ücretsiz yolcu hakkı olanları taşımamak	ÜCRETSİZ VE İNDİRİMLİ SEYAHAT KARTLARI YÖNETMELİĞİNE GÖRE İŞLEM YAPILIR				3 (a)	3 (b)	3 (c)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
8	Hakaret etmek, kötü davranmak	2.TİP	2.TİP ve 4 (a)			2.TİP ve 4(b)			3 (a)	3 (b)	
9	Durak dışı yolcu indirmek ve bindirmek	1.TİP	2.TİP ve 4 (a)			2.TİP ve 4(b)			3 (a)	3 (b)	
10	Araçlara izinsiz reklam almak	1.TİP	2.TİP							3 (a)	3 (b)
11	Yürütme ve Denetim yetkililerinin talimatlarına uymamak	2.TİP	2. TİP	2.TİP ve 4(a)	3 (a) ve 4 (b)	3 (b) ve 4 (c)	3 (c) ve 4 (ç)	3 (c) ve 4 (d)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
12	Yürütme ve Denetim yetkililerine her türlü hakarete bulunmak	2.TİP ve 4 (a)	2.TİP ve 4(b)	3 (a) ve 4 (c)	3 (b) ve 4 (ç)	3 (c) ve 4 (d)	3 (c)	3 (c)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
13	Güzergâh dışı çalışmak	1.TİP	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)		2.TİP ve 4(b)		3 (a)	3 (b)		
14	Araç içinde yüksek sesle radyo-teyp vb. sesli cihazlar çalmak.	1.TİP	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)		2.TİP ve 4(b)		3 (a)	3 (b)		
15	Şoför Kimlik Kartını seyir halinde yanında bulundurmemek.	1.TİP	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)			2. TİP ve 4 (b)				

16	Validatöre farklı tarife girmek	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)		2.TİP ve 4(b)	3 (a)			3 (b)		
17	Sefere çıkan araçların iç ve dış temizliğini yapmamış olmak, kırık cam, araç içi döşemelerinin yırtık veya kirli olması.	1.TİP	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)	2.TİP ve 4(b)	3 (a)			3 (b)		
18	Bayrak takılması zorunlu olan günlerde bayrak takmamak	1.TİP	2.TİP						3 (a)	3 (b)	
19	Araçlarda havalı korna kullanmak.	1.TİP	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)	2.TİP ve 4(b)	3 (a)			3 (b)		
20	Aracın camlarına yönetmelikte belirtilenin dışında film çektirmek	1.TİP	2.TİP						3 (a)	3 (b)	
21	İdarenin bilgisi ve izni olmadan aracı hattan çekmek	2.TİP	2. TİP	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)	3 (c)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
22	Model değişikliğini ve araç devrini idareye bildirmemek	2.TİP	2. TİP	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)	3 (c)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
23	Sözlü cinsel tacizde bulunmak	2. TİP ve 4 (ç)	3 (c) ve 4 (d)	5.TİP	6.TİP						
24	Hasarlı araçla hizmet vermek	2.TİP	2. TİP	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)	3 (c)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
25	Toplu Taşıma düzenine aykırı faaliyetlerde bulunmak	3(a) ve 4 (a)	3 (b) ve 4 (b)	3 (c) ve 4 (c)						5.TİP	6.TİP
26	Araçta bulunması gereken amblem, logo, ilan, afiş vb. basılı öğeleri araca asmamak.	1.TİP	2.TİP	2. TİP	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
27	Araçta sigara içmek.	4207 SAYILI KANUNUN 2. MADDESİ C BENDİ VE 5.MADDESİNE İSTİNADEN KABAHAHLER KANUNUNUN 39. MADDESİNDEKİ İDARİ PARA CEZASI									
28	Aracın fenni muayenesi, trafik sigortası veya zorunlu koltuk sigortası sürelerinin bitmiş olması	2.TİP									
29	Araç Uygunluk Belgesi olmayan aracı çalıştırmak	2.TİP	2. TİP	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)			5.TİP	6.TİP
30	Genel trafik kurallarına uymamak	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)	2.TİP ve 4(b)	2. TİP ve 4(c)	2. TİP ve 4 (ç)					
31	Çalışma ruhsatı olmadan taşımacılık yapmak	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)				5.TİP	6.TİP	
32	Çalışma ruhsatına vizeleme yaptırmamak	2.TİP									
33	Çekme belgesi düzenlenmiş Çalışma ruhsatlarının geçerlilik süresi dolmasına rağmen işlem yaptırmamak.	2.TİP									

34	Yıllık hat kira bedelini ödemededen taşımacılığa devam etmek	2.TİP						
35	Çalışma ruhsatında tahrifat yapmak	5.TİP						
36	Aracın parka çekilmesi için tebliğ yapılmasına rağmen 5 takvim günü içinde aracın parka gönderilmemesi	2.TİP ve 5.TİP						
37	Alkollü ve keyif verici madde olarak araç kullanmak	3 (c) ve 4 (d)						
38	Standartlara uygun olmayan akaryakıt kullanmak	2.TİP						
39	Araçta yolcu konforunu etkileyen donanımları kullanmamak (klima, kalorifer vb.)	1.TİP	2.TİP	2. TİP ve 4 (a)	2. TİP ve 4 (b)	3 (a)	3 (b)	
40	Araçta Elektronik Hat Gösterge Tabelalarının bulunmaması veya arızalı olması	1.TİP	2.TİP					
41	İdarenin onayı olmadan izinsiz olarak araç dışına ve içine yazı ve aksesuar asmak	1.TİP	2.TİP					
42	İdare tarafından verilen Şoför Kartı olmayan personel çalıştırmak	2.TİP	2. TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)		
43	Şoför Kartı iptal edilen şoförü çalıştırmak	2.TİP	2. TİP	3 (c)			5.TİP	6.TİP
44	Kart sahibinden başka şahıslara Şoför Kartını kullandırmak	2. TİP ve 4 (b)	2.TİP ve 4 (c)					
45	Araç İçi Kamera Sisteminin bulunmaması veya Kamera sisteminin çalışır vaziyette olmaması	2.TİP						
46	Hizmet esnasında İdarenin personeline, denetim görevlilerine, yolcuya, diğer taşımacı personeline fiili saldırıda bulunmak, darp etmek	5.TİP ve 4(d)						
47	Fiili Cinsel istismar, hürriyetten yolsun kılmak	6.TİP ve 4 (d)						
48	Haksız kazanç sağlamak, toplu taşımacılık faaliyetleriyle ilgili usulsüz yöntemlere başvurmak	4 (ç) ve 3 (c)	4 (d) ve 5.TİP	6.TİP				
49	Toplu olarak direniş yaparak taşımacılığı durdurmak, otobüslerle birlikte gösteri yapmak, kamu düzenini ve otoritesini sarsacak vb. eylemlerde bulunmak	4 (d) ve 6.TİP						
50	UKOME' nin belirlemiş olduğu ücret tarifesine uymamak	2.TİP	2.TİP ve 4(a)	2.TİP ve 4(b)	3 (a)	3 (b)	3 (c)	

51	Seyrü sefer halinde yakıt almak	1.TİP	2.TİP				
52	Kart kullandırmadan nakit ücret almak	3 (a) ve 4 (a)	3 (b) ve 4 (b)	3 (c) ve 4 (c)	5.TİP ve 4 (ç)	6.TİP ve 4 (d)	
53	Yolcudan nakit alıp, kendi kartını kullanmak	2.TİP					
54	Güzergah izin belgesi olmadan çalışmak	2.TİP	3 (a)	3 (b)	3 (c)	5.TİP	6.TİP
55	Güzergah izin belgesi ve çalışma ruhsatında belirtilen şoför - rehber personelin Haricinde başka personel çalıştırmak	2.TİP ve 3 (a)			5.TİP		
56	Güzergah izin belgesinde rehber personel belirtilmesine rağmen rehber personel olmadan taşımacılık yapmak	2.TİP					
57	Çalışma ruhsatında belirtilen istiap haddinden fazla öğrenci, personel veya yolcu taşınması.	2.TİP					
58	Ruhsatta belirtilen koltukların dışında ilave koltuk, sedir vb. konulması.	2.TİP					
59	UKOME kararlarına uymamak.	2.TİP	2.TİP ve 3 (a)	2.TİP ve 3 (b)	3 (c)		
60	Karayolları Trafik Kanunu gereği araçlarda bulundurulması zorunlu olan avadanlık dışında araç ve gereç bulundurulması.	1.TİP	2.TİP				
61	Öğrenci servis aracında ön koltukta öğrenci taşınması.	1.TİP	2.TİP				
62	Servis araçları sürekli taşıdıkları yolcular dışında; güzergahlarında ücretli ve ücretsiz yolcu taşımak.	1.TİP	2.TİP				
63	Servis araçlarının belirlenen yerler dışında gereksiz bekleme yapması.	1.TİP	2.TİP				
64	Şoförlerin bağırarak suretiyle yolcu çağrımları.	1.TİP	2.TİP				
65	Servis yapılacak okula başka gerçek ve tüzel kişilerin servis yapmasını engellemek	3 (a)	3 (b)	3 (c)			
66	Ücretsiz müşteri servis araçları şehir içinde herhangi bir noktada bekleme yapmak ve yolcu almak.	1.TİP	2.TİP				
67	Taşıtlarda her öğrenci için bir emniyet kemeri ve sensör bulundurmamak.	1.TİP	2.TİP				

68	Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine uygun olmaması.	1.TİP	2.TİP
69	Okul servis aracı olarak kullanılacak taşıtlarda, öğrencilerin kolayca yetişebileceği camlar ve pencereler sabit olmaması, iç düzenlemesinde demir aksam açıkta olması, varsa yaralanmaya sebebiyet vermeyecek yumuşak bir madde ile kaplanmaması.	1.TİP	2.TİP
70	Okul servis aracının arkasında, öğrencilerin iniş ve binişleri sırasında yakılmak üzere en az 30 cm çapında kırmızı ışık veren bir lamba bulunmaması ve bu lambanın yakılması halinde üzerinde siyah renkte büyük harflerle "DUR" yazısı okunacak şekilde tesis edilmemiş olması, lambanın yakılıp söndürülmesi tertibatı fren lambaları ile ayrı olmaması.	1.TİP	2.TİP
71	Okul servis araçlarının arkasında "OKUL TAŞITI" yazısını kapsayan numunesine uygun renk, ebat ve şekilde reflektif bir kuşak bulundurulmaması.	1.TİP	2.TİP
72	Öğrencilerin oturarak rahat bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almamak, taahhüt ettiği yere kadar götürüp getirmemek	1.TİP	2.TİP
73	Toplu taşıma araçlarının şehir merkezindeki duraklarında bekleme yapacak araç sayısı dışında fazla araç bekletmesi.	1.TİP	2.TİP
74	Toplu taşıma araçlarını halkın rahat ve huzurunu bozacak ve yolu kullananlara zarar verecek biçimde su, çamur vb. sıçratarak, pislik atarak, korkutarak ve şaşırtarak araçları kullanmaları.	1.TİP	2.TİP
75	Toplu taşıma araçlarının aldıkları yolcuları zorunlu kalmadıkça bir diğer araca aktarma yapmaları.	1.TİP	2.TİP
76	Toplu taşıma araçlarının kalkış noktalarında ve ara duraklarda yardımcı ve çığırktan bulundurarak bağırarak suretiyle yolcu davet etmeleri.	1.TİP	2.TİP

77	Sefer sırasında, aracı durdurup özel işler yapılması.	2.TİP				
78	Toplu taşıma şoförlerinin sefer esnasında cep telefonu kullanması.	1.TİP	2.TİP ve 4 (a)	2.TİP ve 4 (b)	2.TİP ve 4 (c)	2.TİP ve 4 (ç)
79	Teknik özelliklerini yitirmiş, çevreye zarar veren aşırı gürültü çıkaran hasarlı araçlarla yolcu taşımacılığı yapmak.	1.TİP	2.TİP			
80	Toplu taşıma araçlarının yolcuları ve çevreyi rahatsız edecek ve kirletecek akaryakıt (yağ v.s.) kullanması.	1.TİP	2.TİP			
81	Toplu taşıma araçları içinde unutulmuş eşyalar, 24 saatlik süre içinde idareye teslim etmemesi.	1.TİP	2.TİP			
82	Taşımacılık, şoför kusuru, kaza ve arıza nedeniyle kesintiye uğrarsa, 30 dk içerisinde yedek araç ile seferin tamamlanmaması.	1.TİP	2.TİP			
83	İşletmecilerin, yolcuların beraberinde taşıdıkları çanta, valiz ve benzeri eşyalardan ücret almaları.	1.TİP	2.TİP			
84	Toplu taşıma araçlarının duraktaki yolcuları almaması.	1.TİP	2.TİP			
85	EÜTS teknik elemanlarının dışında validatörlere, validatörlere bağlı cihazlara ve ekipmanlara müdahale yapılması	5.TİP ve 4(d)	6.TİP			

EK-4 TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI DENETİM TUTANAĞI

1. Ön Yüzü

SAKARYA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE
BAŞKANLIĞI

DENETİM TUTANAĞI
TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI
SIRA NO:

Ruhsat Sahibinin Adı, Soyadı:.....
Şoför Personelin Adı, Soyadı:.....
Hat Adı/Araç Kapı No:.....
Araç Plaka No:.....
Ruhsat Sahibinin
Adresi:.....
.....
.....
.....
.....
.....

Suçun İşlendiği Yer.....
Suçun İşlendiği Tarih...../...../20.....Gün.....Saat...../.....
Yukarıda Hüviyeti yazılı kişi ve
kişilerin.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....görül
düğünden hakkında kanuni muamele yapılmak için iş bu Toplu Taşıma araçları Tutanağı
tanzim olundu.

MUHATABIN İMZASI DENETİM GÖREVLİSİ

MUHATABA TEBLİĞ TARİHİ DENETİM GÖREVLİSİ
Tarih ..... /...../20.....

2. Arka Yüzü

Sakarya Büyükşehir Belediyesi Toplu Taşıma Araçları Denetim Görevlisi Personelince düzenlenen bu Toplu Taşıma Araçları Denetim Tutanağı karşılığı Encümen kurulunca belirlenen cezalar Toplu taşıma araçları Yönetmeliği .....Maddesi gereğince para cezasının tebliği tarihinden itibaren 30 takvim günü içinde ödenecektir. Ödemenin gecikmesi halinde 6183 sayılı kanundaki hükümler uygulanır.

Araç bağlama cezası tebliğ edildikten 5 takvim günü sonra, aracını bağlanmak üzere İdarenin parkına çekmeyen Toplu Taşıma aracının ruhsatı Encümen kararıyla iptal edilir.

Tebliğ tarihinden itibaren 3 gün içinde Encümene itiraz edilebilir.